

TOPLUYILDIZLEGAL CO.

YAPAY ZEKA VE HUKUKİ HİZMETLER

Global Pazar, Türkiye Ekosistemi ve
Avukatlık Lisansı Zorunluluğu

Hazırlayan: Av. Mehmet Topluyıldız
Topluyıldız Legal Co. | Nisan 2026
www.topluyildiz.av.tr

Bu makale bilgilendirme ve güncel durumun araştırılması ve tespitler çıkarılması amaçlarıyla yazılmış olup hukuki mütalaa niteliği taşımamaktadır.

ÖNSÖZ VE İÇ GÖRÜ

Bu makalenin hareket noktasını oluşturan temel soru şudur: Avukatın lisansına, denetimine ve mesleki sorumluluğuna ihtiyaç duyulmadığı kabul edildiğinde — herhangi bir teknoloji şirketinin bir yazılım arayüzü aracılığıyla hukuki mütalaa verdiği veya avukatın tekelindeki işi basit bir avukat istihdamı ya da projeye ortak etme yoluyla ifa ettiği varsayıldığında — bu ön kabulden doğan sonuçların her iki yöne de geçerli olması gerekmektedir.

Bu platformların sunduğunu iddia ettikleri hizmet — bir sistemi anlama, yapısal risk tespit etme ve çözüm üretme kapasitesi — avukatlık mesleğinin doğrudan dil üzerinde, yılların mesleki tecrübesiyle ve zihinsel yapının bu disipline göre yeniden kurgulanmasıyla inşa edilen temel yetkinliğidir. Bu yetkinliğin yalnızca hukuk sistemleriyle sınırlı olmadığı da göz ardı edilmemelidir. Yapısal risk değerlendirmesi, boşluk tespiti ve çerçeve oluşturma becerisi, avukatın mesleki formülasyonunun ayrılmaz bir parçasıdır. Nitekim yeterli ölçekte faaliyet gösteren her kurum, bu tür değerlendirmeler için hukuki danışmanlığa başvurmaktadır.

Bu bağlamda şu sorunun sorulması kaçınılmazdır: Binlerce kişi istihdam eden büyük danışmanlık firmaları, hangi sözleşmelerinde sonuçtan sorumluluk üstlenmektedir? Avukatlık faaliyeti yürütme yetkisi bulunmadığı halde kendi şirketlerini andıran paralel yapılanmalarla avukatlık bürosu kurduran dış denetim firmaları, hangi müşterilerine “verilen tavsiyenin yanlış çıkması hâlinde zararın tazmin edileceği” taahhüdünde bulunmaktadır? Bu soruların cevabı açıktır: Hiçbiri.

Avukatlık mesleğinin bu konudaki konumu ise temelden farklıdır. Avukat, doğrudan sorumluluk üstlenmektedir. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 34. maddesi, avukatın özen yükümlülüğünü bir kamu hizmeti standardı olarak düzenlemiştir. Müvekkil, avukatına karşı maddi ve manevi tazminat davası açma hakkına sahiptir; barolar ise mesleki sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlü tutulmuştur. Tazminata hükmedilebilmesi için kusur ve illiyet bağının aranması — ki bu adaletin doğal bir gereklidir — ve davaların önemli bir kısmının reddedilmesi, sorumluluk çerçevesinin varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Normatif düzlemde sorumluluk her daim avukatın üzerinde durmaktadır. Buna karşın avukatlık, dünyada en pahalı, Türkiye’de ise kamusal algıda en ağır eleştirilere maruz kalan meslekler arasındadır. Her krizde ilk muhatap alınan meslek sahipleri olarak görev ifa edilmeye devam edilmektedir — zira lisans bunu gerektirmektedir.

Avukatlığın bu denli kolay eleştirilebilir olmasının, herkesin bu alanda fikir sahibi olduğunu varsaymasının yapısal bir açıklaması bulunmaktadır: avukatlık mesleği doğrudan anadil üzerinden icra edilmektedir. Herkes bu dili belirli bir düzeyde konuştuğu için, hukukun dilini de bildiği ve dolayısıyla avukatın yaptığı işi de yapabileceği sanılmaktadır. Oysa hukuk dili, günlük dilin içine gizlenmiş müstakil bir kavramsal evrendir.

Bunun en somut örneği, gündelik söyleme yerleşmiş “*takas*” ve “*trampa*” sözcüklerindeki anlam farkıdır. Halk ağzında takas, herhangi bir değiş tokuşu ifade eder; oysa hukukta takas, karşılıklı muaccel borçların mahsuplaşmasına ilişkin teknik bir kavramdır ve trampadan — bir aynı hakkın başka bir aynı hakla değişimi — kategorik olarak ayrılmaktadır. Aynı ayrım, “zilyet” ile “malik”, “fesih” ile “dönme”, “temerrüt” ile “gecikme” ve “vekâlet” ile “temsil” kavramları arasında da geçerlidir. Günlük dilde birbirinin yerine kullanılan bu sözcükler, hukukta birbirinden tamamen farklı haklar, yükümlülükler ve hukuki sonuçlar doğurmaktadır.

Avukatın temel görevlerinden biri, tarafların kendi anlam dünyalarınca farklı biçimde yorumladığı kavramlardan kaynaklanan uyuşmazlıkları, ortak hukuk dili çerçevesinde buluşturarak çözmektir. Ne var ki hukukta bir kavrama tekabül eden sözcük, yerel dilde zaten mevcut ve farklı bir anlama sahip bir sözcük olduğundan, avukat olmayanın bu farkı algılaması fiilen mümkün görünmemektedir. Duvarın arkasını göremeyen bir kişinin duvarın arkasında hiçbir şey bulunmadığını ileri sürmesi ne denli temelsiz ise, hukuki kavramların günlük anlamlarıyla özdeş olduğunu varsaymak da o denli yanıltıcıdır.

Bu bağlamda Latincenin tıp bilimindeki rolü aydınlatıcı bir paralel sunmaktadır. Bir hekim “akut miyokard enfarktüsü” dediğinde hasta “kalp krizi” anlamakta; ancak bu iki ifade klinik açıdan aynı şeyi

ifade etmemektedir. Tıp, Latince terminoloji aracılığıyla meslek sahibi ile muhatap arasında görünür bir sınır inşa etmiştir. Hiç kimse, ana dilini konuştuğu gerekçesiyle hekimlik yapabileceğini ileri sürmemektedir. Hukukta ise bu sınır görünmezdir ve tam da bu nedenle çok daha büyük bir tehlike arz etmektedir. “Takas” sözcüğünü herkes bildiğini sanmakta; “miyokard enfarktüsü” ifadesini ise kimse bildiğini iddia etmemektedir. Oysa her iki durumda da yanlış anlamının bedeli aynı derecede ağır olabilmektedir.

Büyük dil modelleriyle olan bağlantı da bu noktada belirginleşmektedir. Bu modeller, tam da dil üzerine inşa edilmiş olup kelimeler arasındaki istatistiksel ilişkilerden anlam üretmektedir. Yapay zekanın insanoğlundan daha fazla veriyi işleyebildiği tartışmasız bir gerçektir ve harika bir gelişme olarak kabul edilmelidir. Bir büyük dil modelinin bar sınavını geçebilmesi de mümkündür. Ancak bar sınavını geçmek ile avukatlık icra etmek aynı şey değildir; tıpkı bir köprünün inşa tekniğini bilmek ile o köprüyü fiilen inşa etmenin aynı şey olmaması gibi. Köprü yıkıldığında sorumluluk, lisans hakları yurt dışında bulunan ve iflası istenecek içi boş bir şirkete mi yüklenecektir?

Dahası, güçlü bir dil işlemcisi, hukuku bilmeyen kullanıcının elinde öngörülmeyen sonuçlara yol açabilmektedir. Sözleşmeden dönmenin daha uygun olduğu bir durumda — veya kullanıcının aslında tam da bunu talep ettiği halde kendini yapay zekaya doğru ifade edemediği için — sözleşmenin feshedilmesi sonucuna ulaşılabilir. Fesih ile dönme arasındaki hukuki fark, tazminat yükümlülüğünün hangi tarafa ait olacağını belirleyen kritik bir ayrımdır. Bu durum, silah kullanma yetkinliği bulunmayan bir kişinin eline silah verilmesine benzemektedir; silahın kalitesi arttıkça, yanlış ellerde doğurduğu hasar da büyümektedir. Dil, özü itibarıyla bir silahtır: fiziksel güç yerine ikame edilen, savaştan üstün tutulan medeni bir araçtır.

Bu noktada, yapısal öneme sahip ancak yeterince tartışılmayan bir kör noktaya dikkat çekmek gerekmektedir. Yapay zeka bağlamında çıktının denetlenmesine büyük önem atfedilmekte; ancak girdinin — yani sorulan sorunun — entelektüel mimarisinin kalitesi büyük ölçüde sorgulanmamaktadır. Daniel Zaldana'nın isabetle ifade ettiği üzere, “Sepette 12 mi 13 mü yumurta var?” biçiminde formüle edilen bir soru, cevabın yarısını kendi içinde barındırmaktadır. Model henüz akıl yürütme aşamasına geçmeden, kapalı bir çerçeve, sınırlı seçenekler ve beklenen çıktıya dair ipucu kendisine sunulmuş olmaktadır. Kullanıcılar danışıklarını düşünmekte; oysa fiilen yönlendirmektedirler.

Hukuk bağlamında bu durum, katlanarak tehlikeleşmektedir. Yapay zekaya “Kiracı mı nasıl çıkarabilirim?” sorusu yöneltildiğinde, sorunun kendisi tek taraflı bir hipotez içermektedir: kiracının çıkarılması gerektiği önkabülü. Hukuki gerçeklik ise kiracının haklı olduğu ve tahliye talebinin reddedileceği yönünde olabilmektedir. Model, soruyu soran kişiyi memnun edecek bir çıktı üretme eğilimindedir; zira soruyu sorgulayacak bir mesleki yargıya sahip değildir. Avukat ise ilk aşamada sorunun kendisini sorgulamaktadır. Müvekkilin anlattığı vakanın ötesini görmekte, karşı tarafın pozisyonunu değerlendirmekte ve gerektiğinde müvekkiline “bu davayı açmamalısınız” tavsiyesinde bulunmaktadır. Bu, hiçbir yapay zekanın vermeyeceği en değerli hukuki tavsiyedir. Avukatlığın temel sırlarından biri de budur: yetkin bir avukat, müvekkilini yönlendirerek onun farkında bile olmadığı en uygun sonuca — azami kazanca veya asgari zarara — ulaştırmaktadır.

Önyargılı bir girdi, yalnızca hatalı bir çıktı üretmekle kalmamakta; önceden belirlenmiş bir sonuca nesnellik görüntüsü kazandırmaktadır. Yapay zeka, sorunun kalitesini yükseltme kapasitesine sahip olduğu kadar, sorunun içerdiği tuzağı da büyütme potansiyeli taşımaktadır.

Adalet erişim argümanına gelince: Vatandaşın temel hukuki bilgiye ulaşmasının desteklenmesi gerekliliği tartışmasızdır. Ancak bilgi ile mütalaa arasındaki sınır, aksiyonun başladığı noktada çizilmektedir. Çözüm, lisanssız ve sorumsuz hizmet sunumu değil; adli yardım sisteminin güçlendirilmesi ve teknolojinin avukat denetiminde kullanılmasıdır.

Şu sorunun da sorulması gerekmektedir: “Avukatımız hata yaptı” ifadesi geçerliliğini yitirdiğinde, “yapay zekamız hata yaptı” mı denilecektir? Oysa yapay zeka, fiilen herhangi bir eylem gerçekleştirilmemiştir; kullanıcı, üretilen çıktı doğrultusunda gerçek hayatta hareket etmiştir. Bu ilişkide vekâlet bağı dahi kurulmamıştır. Çıktının hatalı olması hâlinde tazminat davası açılacak bir muhatap, mesleki sorumluluk sigortası veya disiplin mekanizması bulunmamaktadır. Kullanım koşullarında “sorumluluk kabul edilmemektedir” ibaresi yer almaktadır. Kısacası, kullanıcının yalnızca bir avukatı değil; bir muhatabı dahi yoktur.

TOPLUYILDIZLEGAL CO.

Avukatın mesleki tekel hakkına tabi işlerin — somut olaya hukuki değerlendirme, *due diligence*, birleşme ve devralma işlemleri, dilekçe üretimi, strateji geliştirme — bir lisans olmaksızın teknoloji şirketleri tarafından ifa edilebileceğinin kabulü hâlinde, avukatların da büyük danışmanlık firmalarının faaliyet alanlarına — iş danışmanlığı, marka yönetimi, pazarlama, yazılım geliştirme, veri analitiği — girmesinin önünde herhangi bir engel kalmayacaktır. Zira avukatın asıl yetkinliği yapı inşa etmektir: risk görmek, boşluk tespit etmek, çerçeve çizmek ve sistemi oturtmak. Yapay zekanın veri işleme ve analiz kapasitesi, bu firmaların sektörel giriş bariyerini oluşturan unsurları ortadan kaldırmış bulunmaktadır.

Ancak avukatlar bu yönde hareket etmemektedir. Zira Avukatlık Kanunu, mesleğe bağdaşmayan faaliyetleri yasaklamaktadır. Bu yasağa riayet edilmektedir. Öte yandan, gelişen modern dünyada iş danışmanlığının avukatlık mesleğinin doğal uzantılarından biri hâline geldiği de artık geniş çapta kabul görmektedir.

Bir diğer husus da reklam yasağıdır. Avukatlık Kanunu'nun 55. maddesi ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği, avukatların reklam yapmasını yasaklamaktadır. Avukatlar, hizmetlerini “30 saniyede dilekçe üreten yapay zeka avukatınız” şeklinde dijital reklamlarla pazarlayamamakta, “Türkiye'nin 1 numaralı hukuk yapay zekası” gibi sloganlar kullanamamaktadır. Bu yasak, mesleğin kamusal niteliğinin doğal bir sonucudur.

Ortaya çıkan tablo şu şekilde özetlenebilmektedir: Bir tarafta hukuki mütalaa verme tekelini taşıyan, ancak reklam yasağına tabi olan, hata halinde tazminat davası, disiplin soruşturması ve cezai sorumlulukla karşı karşıya kalan lisanslı profesyoneller yer almaktadır. Diğer tarafta ise avukatlık lisansı taşımayan, mesleki sorumluluk sigortası bulunmayan, kullanım koşullarında sorumluluk reddeden ancak sınırsız dijital pazarlama imkânına sahip teknoloji şirketleri bulunmaktadır. Bu asimetrik yapı, yalnızca haksız rekabetin ötesinde, kamusal düzenin, meslek etiğinin ve son kullanıcının uzmanlık gerektiren bir alandaki bilgi asimetrisinden kaynaklanan haklarının açık ihlalinin teşkil etmektedir.

Lisansın bir anlam ifade etmesi için, hem yetkinin hem de kısıtlamaların tutarlı biçimde uygulanması zorunludur. Yapay zeka platformlarının, avukatların tabi olduğu kısıtlamalardan muaf biçimde pazarlama yaparak avukatların tekelindeki faaliyetleri sunması, hukuk devletinin temel ilkesiyle — kuralların herkese eşit uygulanması ilkesiyle — bağdaşmadığı kanaatindeyiz.

Bu makale, işte bu perspektifle hazırlanmıştır.

Av. Mehmet Toplu Yıldız
Toplu Yıldız Legal Co.

I. GLOBAL LEGAL AI PAZARI

Legal tech alanına 2025 yılında toplam yaklaşık 6 milyar dolar yatırım yapılmış, 14 adet 100 milyon doların üzerinde fonlama turu gerçekleşmiştir. Pazarın 2025–2035 arasında yıllık %13–28 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Pazarın iki baskın oyuncusu **Harvey** (ABD, \$11 milyar değerlendirme) ve **Legora** (İsveç, \$5,5 milyar değerlendirme) arasındaki rekabet sektörü şekillendirmektedir.

Temel Global Oyuncular

Şirket	Merkez	Ölçek / Yatırım	Odak
Harvey	ABD (2022)	\$11B değerlendirme; \$1B+ yatırım; 100K+ avukat	Agentic AI; due diligence; sözleşme
Legora	İsveç	\$5.5B değerlendirme; \$550M Series D	Ölçekli belge işleme; kurumsal entegrasyon
Clio	Kanada	\$5B değerlendirme; Clio Duo AI	Dava yönetimi; faturalama
Thomson Reuters CoCounsel	ABD/Global	Westlaw entegrasyonu	Kurumsal hukuk araştırma
Luminance	İngiltere	ML tabanlı belge inceleme	e-Discovery ve due diligence
Ironclad	ABD	Sözleşme yaşam döngüsü	Drag-and-drop iş akışı
Relativity	ABD	e-Discovery platformu	Vaka değerlendirmesi; dil çevirisi
EvenUp	ABD	\$150M yatırım	Kişisel yaralanma; talep otomasyonu
Filevine	ABD	\$260M yatırım	Dosya ve belge merkezileştirme

Legalweek 2026 konferansında ortaya çıkan temel mesaj, yapay zekanın artık bir farklılaştırıcı değil bir *taban çizgisi* haline geldiğidir.

II. TÜRKİYE LEGAL AI EKOSİSTEMİ

Türkiye'deki yapay zeka girişim ekosistemi Nisan 2026 itibarıyla 482 şirkete ulaşmış olup LegalTech kategorisi en hızlı büyüyen alanlardan biridir. Aşağıdaki tablo, Türkiye'de hukuki yapay zeka hizmeti sunan veya sunduğunu iddia eden 17 platformu özetlemektedir. Şirket, ortak veya uygulama isimleri bilerek kapatılmıştır.

Türkiye'deki Legal AI Platformları

Platform	Kurucu / Şirket	Tüzel Yapı	Temel Özellikler	Notlar
		Teknoloji şirketi (avukat kurucu ortak var)	Semantik içtihat, belge üretimi, risk analizi	11M+ içtihat; ISO 27001; AB açılımı
	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Dilekçe üretimi, kazanma olasılığı, çelişki tespiti	12M+ içtihat; "Üreten AI" sloganı
		Yazılım şirketi (K... Teknopark)	Tüm alanlarda soru-cevap, emsal bulma	4 ülke verisi; %92.2 doğruluk iddiası
	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Emsal arama, dilekçe, strateji	11M+ karar
		Bilişim şirketi (Bakırköy)	Karar arama, dilekçe, hukuki analiz	2.000 TL/ay; 100 kullanım/gün
		Teknoloji A.Ş. (Ataşehir)	20+ alanda metin üretimi, belge analizi	Mobil odaklı; özel asistan eğitme
		Teknoloji şirketi	İçtihat, dilekçe, sınav hazırlık	Yargıtay/Danıştay/AYM/AİHM
		Yazılım şirketi (İstanbul)	Yapay zeka hukuk asistanı	Erken aşama
		Genel AI platformu içinde hukuk modülü	İçtihat, mevzuat, AI asistan	GPT-4 Turbo + GeminiPro; 4.5M+ içtihat
		Hukuk + sağlık AI şirketi	Sözleşme/dava analizi, danışmanlık	2.500-10.000 TL/ay; on-premise seçenek
	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Dilekçe, derin araştırma, UYAP entegrasyonu	Üniversite kütüphanelerinde mevcut
	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Dilekçe, sözleşme, AI analiz konuları	10M+ karar; UYAP uyumlu çıktı
		Teknoloji şirketi	Dilekçe, strateji, başarı olasılığı	10M içtihat; UYAP entegreli
		Avukatlık bürosu bünyesinde	Danışmanlık, emsal, dilekçe, sözleşme	Büro içi araç; 3.5M karar
		Yayıncılık şirketi	Veritabanı entegre AI asistan	Beta aşamasında
		Yazılım şirketi (1999)	UYAP entegre büro otomasyonu + AI	200+ format; NLP metin yorumlama
		Teknoloji şirketi	Dava yönetimi, CRM, Attro AI Agent	Komple büro yönetim platformu

Kritik Bulgu: Sahiplik ve Lisans Analizi

17 platformun 16'sı bir yazılım veya teknoloji şirketi olarak faaliyet göstermektedir. Tek avukat kuruculu olan AAAA (unvan bilerek verilmemiştir) bile bir avukatlık bürosu değil, teknoloji şirketi statüsündedir. BBBB AI (unvan bilerek verilmemiştir) ise bir avukatlık bürosu bünyesinde sunulmaktadır — bu, makalenin savunduğu modele en yakın ancak kapsam anlamında global örnekleriyle yakınsak olmayan örnektir.

Bu şirketlerin hiçbirinde Avukatlık Kanunu m.35 kapsamında mütalaa yetkisi yoktur. Hiçbirinin mesleki sorumluluk sigortası yoktur. Hiçbiri baroya kayıtlı değildir. Hiçbirinin disiplin denetimine tabi bir yapısı yoktur.

Pazarlama Vaadi vs. Feragat Çelişkisi

Aşağıdaki tablo, yukarıdaki platformların pazarlama dilinde kullandıkları ifadeler ile kullanım koşullarındaki sorumluluk feragatlerini karşılaştırmaktadır.

Platform	Pazarlama Vaadi	Feragat / Sorumluluk Reddi
	"Türkiye'nin 1 Numaralı Hukuk Yapay Zekası"	"Hiçbir şekilde hukuki tavsiye... yorumlanamaz"
	"30 sn'de mahkeme hazır dilekçe. Destekleyen değil, ÜRETEN AI!"	Sorumluluk feragati belirgin değil
	"En gelişmiş hukuk AI... dilekçe hazırlayın, strateji geliştirin"	"Hukuki tavsiye yerine geçmez"
	"Hukuki danışmanlık yapmak üzere eğitilmiş"	"Yasal bir insan hukukçu değildir"
	"Yapay Zeka Avukat" (site başlığı)	"Doğasında halüsinasyon var"
	"Stratejik yol haritası sunar, karşı savunmaları öngörür"	"Halüsinasyon yok" iddiası
	Ana sayfada doğrudan "hukuki danışmanlık" yazıyor	"Uzman görüşü önerilir"
	"Dinamik hukuki danışmanımız"	Avukatlık bürosu bünyesinde (farklı model)
	"Her adımda stratejik avantaj sağlayan akıllı hukuk asistanı"	Sadece veritabanı doğruluğunu vurguluyor
	"Dilekçe oluşturan, stratejik yol haritası çıkaran, başarı olasılığı hesaplayan"	Belirgin feragat yok

Dikkat çekici örüntü: Neredeyse tüm platformlar bir yandan “avukat”, “danışmanlık”, “strateji”, “mahkemeye hazır dilekçe” gibi ifadeler kullanırken, öte yandan “sorumluluk kabul etmiyoruz” demektedir. Bu çelişki, tüketicinin yanıltılması riski taşıdığı gibi, Avukatlık Kanunu m.35 ve m.48 açısından da ciddi hukuki sorular doğurmaktadır.

III. AVUKATLIK LİSANSI ZORUNLULUĞU: HUKUKİ ÇERÇEVE

A. Türk Hukuku: Avukatlık Kanunu m.35 ve m.48

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35. maddesi, Türk hukukunda avukatlık mesleğinin "tekel hakkını" düzenleyen temel hükümdür: "Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek... yalnız baroda yazılı avukatlara aittir."

Bu hüküm üç kritik sonucu beraberinde getirmektedir:

- Hukuki mütalaa verme yetkisi, yalnızca baroya kayıtlı avukatlara aittir. Hukuk eğitimi almış olmak dahi yeterli değildir.
- Bu yetki gerçek kişilere aittir; bir yazılım veya tüzel kişi bu yetkiyi kullanamaz.
48. madde kapsamındaki aracılık yasağı, avukatlık hizmetinin dolaylı yollarla sunulmasını da engellemektedir.

Dolayısıyla bir yapay zeka platformunun, somut bir olaya ilişkin hukuki değerlendirme yapması, dilekçe veya sözleşme üretmesi ve bunu doğrudan nihai kullanıcıya sunması — arada baroya kayıtlı bir avukatın denetimi ve sorumluluğu olmaksızın — m.35 ihlali teşkil edecektir.

B. Uluslararası Gelişmeler

Nippon Life v. OpenAI (Mart 2026, ABD): ChatGPT'nin yetkisiz avukatlık faaliyetinde bulunduğu iddiasıyla açılan ilk büyük sivil dava.

New York SB 7263: AI chatbot'ların lisans gerektiren türde danışmanlık sunmasını yasaklayan yasa tasarısı.

Colorado Modeli: Legal tech geliştiricilerine yönelik "yargılamama politikası" — ancak lisans gerekliliğini ortadan kaldırmamaktadır.

USA v. Heppner (2026): Claude platformuyla yapılan iletişimlerin avukat-müvekkil gizliliği kapsamında korunmadığına hükmedilmiştir.

C. "Hukuki Bilgi" ile "Hukuki Mütalaa" Arasındaki Fark

Genel hukuki bilgi — kanun metinlerinin sunulması, genel açıklamalar — herkes tarafından paylaşılabilir. Ancak somut bir olaya uygulanmış hukuki değerlendirme, strateji önerisi veya belge üretimi, mütalaa kapsamına girer ve avukatlık lisansı gerektirir. Bir platformun "somut olayınızı anlatın, biz analiz edelim" veya "dilekçenizi 30 saniyede üretelim" demesi, açıkça mütalaa alanına girdiğinin göstergesidir.

IV. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yapay zeka, hukuk mesleğinin en güçlü asistanı olma potansiyeline sahiptir — ancak asistan olarak kalması gerekmektedir.

Temel tespitler:

- Avukatlık Kanunu m.35, hukuki mütalaa yetkisini açıkça baroya kayıtlı avukatlara hasretmektedir. Bu yetki, bir yazılım şirketine veya yapay zeka platformuna devredilemez.
- Türkiye’de tespit edilen 17 legal AI platformunun 16’sı bir teknoloji şirketi olarak faaliyet göstermekte olup hiçbiri baroya kayıtlı değildir ve mesleki sorumluluk sigortası bulunmamaktadır.
- Bu platformların önemli bir kısmı, pazarlama dilinde “avukat”, “danışmanlık”, “strateji” gibi ifadeler kullanmakta; ancak kullanım koşullarında sorumluluk reddi beyan etmektedir.
- Uluslararası gelişmeler (Nippon Life v. OpenAI, NY SB 7263, Heppner kararı) regülasyon baskısının arttığını göstermektedir.
- Hukuk büroları için doğru model, AI’yı bir iç verimlilik aracı olarak kullanmak ve nihai ürünü avukat lisansı ile müvekkile sunmaktır.

Topluyıldız Legal Co. olarak, yapay zeka teknolojilerini mesleki etik ve yasal çerçeveye tam uyumlu biçimde kullanmaktayız. AI destekli hukuki hizmetlerin avukat lisansı altında, profesyonel denetim ve sorumlulukla sunulmasının hem müvekkil güvenliği hem de sektörün sağlıklı gelişimi açısından zorunlu olduğuna inanmaktayız.

Av. Mehmet Topluyıldız
Topluyıldız Legal Co.